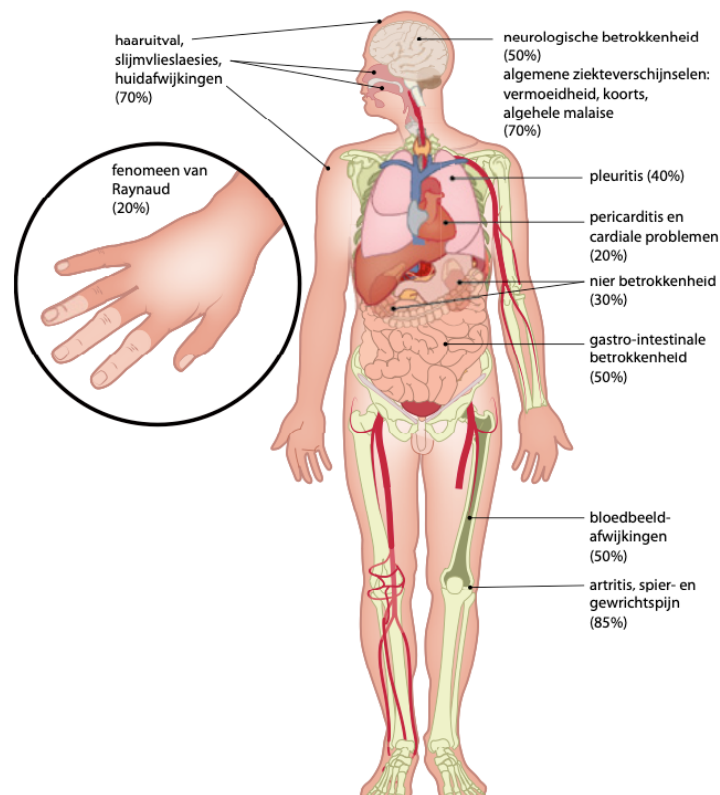

Wat is Systemische Lupus Erythematoses?

Systemische Lupus Erythematoses (SLE) is een complexe chronische auto-immuunziekte, waarbij ontsteking van onder andere de huid, gewrichten, nieren en het hartzakje kunnen voorkomen. Naast lichamelijke problemen hebben patiënten meestal last van vermoeidheid en vaak psychische klachten. Medische behandeling is mogelijk, genezing niet.

- 8358 mensen met SLE in Nederland (467 per 1.000.000 inwoners)
- Openbaart zich meestal tussen het 15ste en 45ste levensjaar
- Komt meer bij vrouwen voor dan bij mannen (verhouding 9:1)

Algemene klachten

- Vermoeidheid: vaak ernstig en disproportioneel t.o.v. activiteit
- Koorts: laaggradig, zonder infectie
- Gewichtsverlies en malaise

Musculoskeletale manifestaties

- Gewrichtspijn (80-90%); pijn zonder duidelijke zwelling
- Niet erosieve artritis; meestal symmetrisch
- Spierpijn, soms myositis
- Avasculaire necrose (m.n. heup, knie)
- Jaccoud deformaties (m.n. handen) bij 10%
- Osteoporose/ fracturen

Huid- en slijmvlies afwijkingen

- Malar rash (vlindervormig erytheem) **over wangen en neus**
- Verhoogde of abnormale gevoeligheid voor zonlicht of andere UV-straling
- Chronische huidafwijkingen met littekens
- Orale/nasale ulcera
- Diffuse haaruitval of kaalheid

Vasculaire Afwijkingen

- M. Raynaud
- Trombose

Nierbetrokkenheid

- Proteïnurie (>0.5 g/dag) (te veel eiwit in urine)
- Hematurie (bloed in urine)
- Soms hypertensie en oedeem
- In ernstige gevallen: nierfalen

Cardiopulmonale manifestaties

- Pleuritis (pijn bij ademhalen)
- Dyspneu
- Interstitiële longziekte (ILD) (zeldzamer)
- Pericarditis (meest voorkomend)
- Myocarditis (zeldzaam)
- Versnelde atherosclerose
- Pulmonale hypertensie (zeldzaam)

Neuropsychiatrische SLE

- Cognitieve stoornissen (geheugen, concentratie)
- Hoofdpijn
- Epileptische aanvallen
- Psychose of depressie
- Polyneuropathie
- TIA/ CVA
- Cerebrale vasculitis (zeldzaam)

Hematologische afwijkingen

- Anemie (vaak chronische ziekte-anemie)
- Leukopenie
- Trombocytopenie

Mogelijke gevolgen van Systemische Lupus Erythematoses voor het bewegend functioneren

1) Musculoskeletale beperkingen

- Gewrichtsontstekingen → pijn, zwelling en stijfheid
- Verminderde spierkracht door inactiviteit en ontsteking
- Soms deformiteiten (maar minder dan bij RA)
- Avasculaire necrose → vroege artrose, gewrichtsprothese

➡ Gewrichtsklachten komen bij >80% van de patiënten voor en leiden tot functionele beperkingen; lopen, grijpen, traplopen, verminderde mobiliteit.

2) Vermoeidheid

- Eén van de meest invaliderende symptomen
- Niet proportioneel aan inspanning
- Multifactoriëel (ontsteking, slaap, psychologisch, deconditionering)

➡ Vermoeidheid is een kernsymptoom en beïnvloedt dagelijks functioneren sterk; verminderde inspanningstolerantie, beperkte participatie (werk, sport)

3) Cardiopulmonaal effect

- Pleuritis, pericarditis, pulmonale betrokkenheid
- Verminderde zuurstofopname en conditie

➡ Afgenomen aerobe capaciteit, sneller kortademig bij inspanning.

4) Neurologische en cognitieve problemen

- Neuropathie, krachtverlies, verminderde coordinatie
- Cognitieve stoornissen ("brain fog")
- Epileptische insulten

➡ Verminderde motorische controle, problemen met planning en uitvoering van beweging

5) Systemische problemen

- Hematologische afwijkingen
- Koorts
- Vermoeidheid

➡ Algemene conditievermindering, verhoogd risico op complicaties bij inspanning.